

GIỖN CHƠI CÙNG CHỮ NGHĨA

Lời giới thiệu: Tôi kể sau đây là một chuyện có thật 100%. Hôm nọ trên fb một thằng vc bị tôi chửi nó: “mày chỉ giỏi bắt cựa tao thôi!”. Nó liền hỏi: “cựa mày ở phường nào quận nào làm gì mà bị công an bắt?”. --Bọm

Laughter is the sun that drives winter from the human face. --Victor Hugo

Dẫn nhập:

Miền nam lúc trước, các cô gái quê thường ngồi chành hảng, chề hê (giàng háng) để các củ, trái trước mặt, bên vệ đường bán buôn. Một ông chỉ vào các củ, hơi lệch hướng chút để hỏi mua. Nào mời các bạn.

CỦ CHI?

1.

Củ chi. Cô bán củ chi?

--Củ sao không chỉ, ông nì chỉ cu?

2.

Củ chi. Cô bán củ chi?

Mà da xấu xí. Xù xì vậy cô?

--Củ môn. Thừa bác đó mà!

--Chành vun ba gó, à ra môn lù (*)

-Bác này đâu phải thầy tu?

Con của thì phải có mu có càng!

Nếu mà bác cứ làng àng (lèng èng)

Thì tôi gọi nhé, cây “còng” đợi kia!

(Nguyễn Lạc)

Vào bài:

Mời các bạn dạo bước vào ngôi vườn CHỮ NGHĨA, thưởng thức “*hoa thơm cỏ lạ*”:
GIỖN CHƠI CÙNG CHỮ NGHĨA. Lần này là **BÀN VỀ NÓI LÁI**.

NÓI LÁI

Nói lái (Spoonerism) là một trong những biện pháp tu từ trong tiếng Việt. Khi nói lái, người ta tráo đổi vị trí của các thành phần của từ (âm đầu, âm cuối, thanh điệu...) để tạo ra từ mới thường có nghĩa bất ngờ, dí dỏm, khi hiểu ra thường làm bật cười. Nói lái thường được dùng trong văn nói, khẩu ngữ và trong văn học dân gian để trêu đùa, đả kích hay thông báo với ai đó một điều gì bí mật hoặc để tránh những tiếng thô tục.

Như vậy nói lái là một hình thức vô cùng độc đáo của ngôn ngữ Việt, với khả năng nhạy bén về tính trào phúng và châm chọc.

Thí dụ:

1.

--Bùi Giáng = Bán Giùi (Dùi)

--Thầy giáo = Tháo giày

--Hoảng chưa = Chừa hoang

--Hiện đại chỉ tổ hại điện. Đấu tranh rồi biết tránh đâu. Đầu tiên là tiền đâu...

Xứ thủ đức năm canh thức đủ

Kẻ cơ thân trở lại cần thơ

2. Nhớ lại sau 45 có một ông già Quảng Nam, đã chơi trò chơi chữ nghĩa này bằng 4 câu thơ:

Chú phỉnh tôi rồi chính phủ ơi

Chú khiêng lên hết chiến khu rồi

Thi đua chi mà thua đi mãi

Kháng chiến trường kỳ khiến chán thôi

3.

a. Về bài: NÓI DỐI/NỖ của Nguyễn Lạc tôi đã đăng trên Facebook, có một phản hồi rất “ấn tượng” của Tôn Nữ Thu Dung cô nương như sau:

Tôn Nữ Thu Dung: --”*Có ông trung sĩ y tá xưng là trung tá y sĩ. Còn ông xã của Dung trước là kỹ sư, nay ai hỏi ông khai gian mình là cư sĩ! Thiệt tội lỗi!*”

b. Thêm câu chuyện nữa tặng các bạn.

Tui có thằng bạn có câu “nho chùm” như sau, đố tui giải thích:

--”*Hiền tạ thu xương đa tác kiéc / Thiên tường tác biệc thọ châu đài.*”

Tui “ngọng”.

Hắn trả lời:

--*Hiền tạ nói lái Hà tiện
--Thiên tường = Thương tiền
--Tác biệc = tiéc bạc
--Châu đài = chai đầu*

--*Dịch câu đố là “Hà tiện thương xu đa (nhiều) tiéc cắc / Thương tiền tiéc bạc tới chai đầu!”. Hi hi! Phục sư phụ mà chưa?*

Bái phục!

GIAI THOẠI VỀ NÓI LÁI

1. Đại Điểm Quần Thần

Sau đây là một câu chuyện nói lái khá nổi tiếng thời Pháp thuộc:

Ông Nguyễn Văn Tâm, khi đó giữ chức Thủ hiến, được một tay thâm nho tặng cho một bức hoành phi rất đẹp, có khắc bốn chữ lớn “**Đại điểm quần thần**” bằng chữ Hán. Nguyễn Văn Tâm sướng quá nghĩ bụng: “**Đại điểm quần thần**” đúng là ta, ta là thủ tướng, chức vụ chỉ có dưới Bảo Đại thôi. Liên treo luôn lên phòng làm việc. Ông ta có vẻ vừa ý, đem khoe với nhiều người. Chẳng bao lâu có người giải thích: **Đại là to, điểm là chằm, quần thần là bầy tôi.** Vậy Đại điểm quần thần là **Chằm to bầy tôi**, nói lái thành “**chó Tâm bồi Tây**”.

Bức hoành phi sau đó mất hút

(Chơi chữ - Lãng Nhân Phùng Tất Đắc)

2. Bùa ngả hỏa hoạn của Nguyễn Khuyến

Có một xóm hay bị hỏa hoạn, dân xin cụ Nguyễn Khuyến, tức Tam Nguyên Yên Đổ chữ dán ở đầu xóm, như bùa chú ngăn hỏa tai xảy đến. Cụ viết chữ nhất (--), dựng đứng hai đầu chữ to hơn phần giữa, trông như cái chày.

Dân thắc mắc: Chữ gì vậy cụ, trông như chữ nhất, mà lại là nét sổ thẳng đứng, trông như cái chày?

Cụ cười nói: Thì là cái chày chứ chữ gì!

-Sao lại là chày?

Cụ ôn tồn nói: Ta dùng chữ Nôm để... thoát Trung áy mà, chữ Nôm đấy. Cái chày đứng dựng là có ý nói: Đùng cháy!

Chày đứng là đùng cháy chứ còn là gì nữa, phải không?

Phụ lục

1.

* Một đoàn tham quan tới thăm địa đạo Củ Chi, thấy có tấm biển treo giải cho ai đối hay nhất câu: “Cô gái Củ Chi, chỉ cu hỏi củ chi”.

-Anh thanh niên Cần Giờ nhanh nhẩu: “Con trai Cần Giờ, giờ cần hỏi cần giờ”.

-Chị Hải Dương tiếp luôn: “Con gái Hải Dương hưởng giai ngoài hải dương”.

-Chú Hải Phòng đâu có kém cạnh: “Con trai Đồ Sơn, sơn đồ bán đồ sơn”.

-Em Hà Nội e thẹn: “Trai Hàng Chuối chuối háng bảo hàng chuối”.

-Cậu nhỏ Bắc Cạn: “Chàng trai Bắc Cạn bán c...ạ...c ở Bắc Cạn”.

-Một anh bộ đội mới xuất ngũ: “Chàng trai Giải Phóng phỏng giải hô giải phóng”.

Ai cũng xuất sắc biết trao giải cho ai đây các bạn?

2.

*Thác bụi, thác bờ vì chưng “thờ bác”
Mê lắm, mê lạc cũng tại “mác lê”*

(Sưu tầm trên Net)

Sao các bạn thấy thế nào? “Mua vui cũng được một vài... phút giây”. Chúc vui. Hẹn “tái nạm” tuần tới!

Laughter Is The Best Medicine - Cười là liều thuốc vạn năng.

Và xin thêm vài câu sau đây:

A good laugh is sunshine in the house. — William Thackeray.

Laughter is the sun that drives winter from the human face. — Victor Hugo

Nguyễn Lạc

Nguồn: Internet eMail by MD Trịnh Tường Vân chuyển

*Đăng ngày Thứ Hai, December 17, 2018
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*